

---

*Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon
Esimees*

7.12.2023

Adrián VÁZQUEZ LÁZARA

Esimees

Õiguskomisjon

BRÜSSEL

Teema: Kirja vormis arvamus ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv Euroopa piiriüleste ühingute kohta (COM(2023)0516 – C9-0326/2023 – 2023/0315(COD))

Austatud esimees

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile tehti kõnealuse menetluse raames ülesandeks esitada arvamus Teie komisjonile. Komisjoni koordinaatorid otsustasid 19. septembri 2023. aasta koosolekul esitada arvamuse kirja vormis.

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon võttis kirja vormis arvamuse vastu 4. detsembri 2023. aasta koosolekul¹ koos allpool esitatud muudatusettepanekute, põhimõtete ja prioriteetidega ning otsustas paluda vastutaval õiguskomisjonil lisada oma seadusandlikku raportisse järgmised muudatusettepanekud ning võtta teadmiseks järgmised põhimõtted ja prioriteedid.

Lugupidamisega

Anna CAVAZZINI

esimees

---

¹ Lõpphääletuse ajal oli kohal: Andrus Ansip (aseesimees), Maria Grapini (aseesimees), Maria-Manuel Leitão-Marques (aseesimees), Pablo Arias Echeverría, Laura Ballarín Cereza, Biljana Borzan, Markus Buchheit, Maria da Graça Carvalho, Dita Charanzová, Deirdre Clune, Malte Gallée, Sandro Gozi, Eugen Jurzyca, Włodzimierz Karpiński, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Karen Melchior, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, René Repasi, Andreas Schwab, Róza Thun und Hohenstein, Kim Van Sparrentak, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann, Marco Zullo, Estrella Durá Ferrandis (vastavalt kodukorra artikli 209 lõikele 7, Ska Keller (vastavalt kodukorra artikli 209 lõikele 7).

MUUDATUSETTEPANEKUD

IMCO 1

Põhjendus 6 a (uus)

(6a) *Suurem osa mittetulundusorganisatsioonide tegevusest toimub praegu riigi tasandil, kuigi üha rohkem mittetulundusorganisatioone tegutseb piiriüleselt, tugevdades seeläbi sotsiaalset ühtekuuluvust liikmesriikide vahel ja süvendades siseturgu. Selleks, et kasutada täielikult ära mittetulundusühingute ja nendega seotud üksuste sotsiaal-majanduslikku potentsiaali ning nende panust Euroopa integratsiooni, tuleks kõrvaldada nende piiriülest tegevust takistavad tõkked.*

IMCO 2

Põhjendus 8

(8) Et luua mittetulundusühingute majandustegevusele tõeline siseturg, on vaja kaotada kõik asutamisevabaduse ning teenuste, kaupade ja kapitali vaba liikumise põhjendamatud piirangud, mis teatavate liikmesriikide õigusaktides veel kehtivad. Need piirangud **tekitavad õiguskindlustust ning tõkestavad ja takistavad mittetulundusühingutel tegutseda piiriüleselt, eelkõige seetõttu, et tekitavad neile erilise vajaduse eraldada vahendeid tarbetute haldus- või vastavustoimingute jaoks, millel on eriti heidutav mõju, arvestades ühingute mittetulunduslikku laadi.**

IMCO 3

Põhjendus 9 a (uus)

(9a) *Liikmesriikide õigusaktide heterogeensus ja mitteühtlustatud tavad põhjustavad samuti ebavõrdseid tingimusi, mis tulenevad erisugustest turutingimustest ja mitmesugustest takistustest, millega mittetulundusorganisatsioonid eri liikmesriikides kokku puutuvad, näiteks pangakontode avamisel, rahaliste vahendite, sealhulgas välismaise rahastuse kogumisel ja arvestusel, avaliku sektori toetusmeetmetest ja -kavadest kasu saamisel ning läbipaistvuskohustustega seotud nõuete kontrollimisel ja täitmisel.*

IMCO 4

Põhjendus 13

(13) Seepärast on *oluline tagada ühtlustamine liidu tasandil ja vältida tarbetut killustumist. Selleks on* vaja kehtestada ühtlustatud õigusnormid, mis lihtsustaksid mittetulundusühingute piiriülest tegevust. Olemasolevaid siseriiklikke õigusnorme, mis käsitlevad piiriüleseid ühinguid, tuleks ühtlustada, et need võimaldaksid neil mittetulundusühingutel tegutseda õiguslikus vormis, mis on spetsiaalselt kavandatud piiriülese tegevuse hõlbustamiseks. See õiguslik vorm tuleks ette näha liikmesriigi õiguskorras ja selleks tuleks kohandada asjakohaseid õigusnorme, mis käsitlevad mittetulundusühinguid. Seda õiguslikku vormi, mida nimetatakse „Euroopa piiriüleseks ühinguks“, peaksid kõik liikmesriigid automaatselt tunnustama, see võimaldab

mittetulundusühingutel ületada takistused, millega nad siseturul kokku puutuvad, austades samal ajal liikmesriikide traditsioone mittetulundusühingute alal. *Need on olulised sammud siseturu süvendamise ja lõpliku väljakujundamise poole.*

IMCO 5

Põhjendus 13 a (uus)

(13a) Kui mittetulundusühingud tegutsevad muus riigis kui see, kus nad on asutatud, siis ei tunnustata neid praegu automaatselt, ning sageli peavad nad asutama uue üksuse; nii on ligikaudu 310 000 ELis asuva ühenduse puhul, kusjuures veel 185 000 üksust tegelevad tõenäoliselt piiriülese tegevusega lihtsustatud raamistiku alusel. Mittetulundusühingute piiriülest tegevust ja nende liikuvust hõlbustav uus riiklik õiguslik vorm ning sellega kaasnev tunnustus peaksid andma neile automaatse tunnustuse ja võimaldama neil täielikult arendada oma tegevust mujal liikmesriikides, kasutades seega täiel määral ära siseturu eeliseid.

IMCO 6

Põhjendus 23

(23) Et tagada *siseturu nõuete kohaselt* kõigile Euroopa piiriülestele ühingutele võrdsed võimalused *ja õiguskindlus*, on oluline ühtlustada kogu liidus Euroopa piiriüleste ühingute juriidilise isiku staatuse ja õigusvõime põhijooned ning nende automaatne tunnustamine kõigis liikmesriikides ja registreerimismenetlus, ilma et liikmesriigid kehtestaksid nende küsimuste kohta erinevaid norme. *See võib vähendada kulusid, anda ühingutele parema juurdepääsu ühtsele turule, tagada kvaliteetsemate teenuste ja toodete suuremat pakkumist, paremat koostööd ja tihedamat konkurentsi ning soodustada innovatsiooni.* Euroopa piiriüleste ühingute tegevuse neid aspekte, mida ei ole käesoleva direktiiviga ühtlustatud, tuleks reguleerida siseriiklike õigusnormidega, mida kohaldatakse siseriiklikus õiguses kõige sarnasemat liiki mittetulundusühingute suhtes. Sellised üksused, sõltumata nende nimetusest siseriiklikus õiguskorras, peaksid igal juhul põhinema liikmesriigis, nad peaksid olema oma laadilt mittetulunduslikud ja neil peaks olema juriidilise isiku staatus. Läbipaistvuse ja õiguskindluse tagamiseks peaksid liikmesriigid komisjonile nendest õigusnormidest teatama.

IMCO 7

Põhjendus 36 a (uus)

(36a) Liikmesriigid peaksid täielikult ära kasutama digiülemineku pakutavaid võimalusi, et hõlbustada ühinemisvabaduse ja liikuvuse õiguse kasutamist ning vähendada halduskoormust ja nõuete täitmisega seotud kulusid. Registreerimisprotsessi hõlbustamiseks, sealhulgas ümberkujundamise korral, tagavad liikmesriigid, et registreerimistaotluse saab esitada veebis. See peaks kehtima ka registrijärgse asukoha üleviimise taotluste ja Euroopa piiriülese ühingu tunnistuse andmete muutmise teavitamise kohta. Samuti tuleks julgustada digivahendite kasutamist, et võimaluse korral lihtsustada ja kiirendada haldusmenetlusi ja -koostööd.

IMCO 8

Artikkel 14 – lõige 1

1. Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriüleseid ühinguid saab vabalt asutada ja neil on vabadus osutada ja saada teenuseid ning kasutada siseturul kaupade vaba liikumist kooskõlas ELi õigusega. ***Liikmesriigid tagavad, et Euroopa piiriülestel ühingutel on vabadus määrata kindlaks oma tegevuse ulatus.***

IMCO 9

Artikkel 17 – pealkiri

Mittetulundusühingu ümberkujundamine Euroopa piiriüleseks ühinguks ja olemasolevate Euroopa piiriülesete ühingute ühinemised

IMCO 10

Artikkel 17 – lõige 1 a (uus)

- 1a. Liikmesriigid lubavad liidus asutatud olemasolevatel Euroopa piiriülestel ühingutel ühineda samas või muus liikmesriigis asuva teise Euroopa piiriülese ühinguga.***

IMCO 11

Artikkel 17 – lõige 2

2. Liikmesriigid tagavad, et mis tahes ümberkujundamise ***või ühinemise*** kiidab heaks ümberkujundatava ***või ühineva*** üksuse otsuseid tegev organ.

IMCO 12

Artikkel 17 – lõige 3

3. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundamine ***või ühinemine*** ei too kaasa ümberkujundatava ***või ühineva*** mittetulundusühingu tegevuse lõpetamist ega selle juriidilise isiku staatuse lõppemist või katkemist.

IMCO 13

Artikkel 17 – lõige 5

5. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundamine ***või ühinemine*** jõustub vast loodud Euroopa piiriülese ühingu registreerimisel vastavalt artiklile 19.

IMCO 14

Artikkel 17 – lõige 6

6. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundatud ***või ühinenud*** mittetulundusühingut käsitlev kanne kustutatakse kõigist registritest.

IMCO 15

Artikkel 17 – lõige 6 a (uus)

6a. Liikmesriigid tagavad, et ümberkujundamise või ühinemise taotluse saab esitada veebis.

IMCO 16

Artikkel 29 – pealkiri

Aruandlus, hindamine ja läbivaatamine

IMCO 17

Artikkel 29

Hiljemalt [*kolm* aastat pärast ülevõtmistähtpäeva] ja seejärel iga viie aasta tagant esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva direktiivi ülevõtmise ja kohaldamise kohta. *Aruandes analüüsitakse eelkõige käesoleva direktiivi kohaselt vastu võetud meetmete mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele ja mittetulundusühingutele, eelkõige rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevatele mittetulundusühingutele. Aruandes käsitletakse ka meetmete piisavust ja proportsionaalsust ning nende mõju kolmandale sektorile.* Selleks võib komisjon nõuda, et liikmesriigid jagaksid võimaluse korral digitaalsete vahendite abil koondandmeid nende territooriumil registreeritud Euroopa piiriüleste ühingute kohta.

IMCO 18

Artikkel 29 – lõige 1 a (uus)

1a. Kui komisjon peab seda vajalikuks, võib ta aruandele lisada ettepaneku kohandada direktiivi mittetulundusühinguid, tarbijakaitset ja siseturu nõuetekohast toimimist mõjutavate õiguslike, tehniliste ja majanduslike arengusuundumustega.

IMCO 19

Artikkel 31 – lõige 1

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad (*sh veebis*) käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid [*ühe* aasta jooksul käesoleva direktiivi jõustumise kuupäevast]. Liikmesriigid edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

IMCO 20

Artikkel 31 – lõige 1 a (uus)

1a. Käesoleva direktiivi sätete ülevõtmise ja rakendamise käigus konsulteerivad liikmesriigid struktureeritud dialoogi vormis õigel ajal ja läbipaistvalt oma territooriumil juba asutatud, registreeritud või tegutsevate mittetulundusorganisatsioonidega.

IMCO 21

Artikkel 31 – lõige 2

2. Kui liikmesriigid **█** võtavad ***lõikes 1 osutatud*** normid ***vastu***, lisavad nad nendes **█** või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi ning sellise märkuse sõnastuse näevad ette liikmesriigid.

PÕHIMÕTTED JA PRIORITEEDID

Lisaks eespool esitatud muudatusettepanekutele soovin parlamendikomisjoni nimel rõhutada, et need muudatusettepanekud põhinevad järgmistel põhimõtetel ja prioriteetidel.

- I. **Ühingute ees seisvate tökete kõrvaldamine kõigi siseturu vabaduste kasutamisel:** kuigi piiriüleste ühingute ja mittetulundusorganisatsioonide arv liidus kasvab, puudub praegu ühtlustatud Euroopa õigusraamistik, mis võimaldaks neil tulemuslikul ja tõhusal viisil piiriüleselt tegutseda ja end organiseerida. Piiriüleselt tegutsevad mittetulundusorganisatsioonid seisavad sageli silmitsi põhjendamatute piirangutega, mis takistavad nende tegevust ega motiveeri neid seda üle piiride laiendamast. Lisaks tekitavad piiriüleste ühingute ees seisvad regulatiivsed ja haldustõkked sageli tarbetuid liigseid kulusid. Seepärast tuleks kehtestada terviklik meetmete kogum, et tagada piiriüleselt tegutseda soovivatele mittetulundusühingutele pikaajaline prognoositav, õiglane, piisav ja soodne keskkond.
- II. **Võrdsete võimaluste loomine siseturul tegutsevatele mittetulundusühingutele:** mitteühtlustatud tavad tekitavad ebavõrdsed tingimusi, mis tulenevad erisugustest turutingimustest ja mitmesugustest takistustest, millega mittetulundusorganisatsioonid eri liikmesriikides kokku puutuvad, näiteks pangakontode avamisel, rahaliste vahendite, sealhulgas välismaise rahastuse kogumisel ja arvestusel, avaliku sektori toetusmeetmetest ja -kavadest kasu saamisel ning läbipaistvuskohustustega seotud nõuete kontrollimisel ja täitmisel. Täielikult toimiva siseturu saavutamiseks tuleks piiriüleste tegevust viljelevatele mittetulundusühingutele anda vahendid ja võimalused, mis on samaväärsed muude organisatsiooniliste õiguslike struktuuridega, andes seeläbi nende korraldusele ja tegevusele Euroopa mõõtme ning luues nende jaoks soodsa arengukeskkonna. Mittetulundusühingute takistuste kõrvaldamine suurendab riigisisestel turgudel pakutavate teenuste ja toodete hulka ning koostööd ja konkurentsi. See edendab innovatsiooni ning parandab teenuste ja kaupade hinda ja kvaliteeti.
- III. **Digitehnoloogia kasutamise edendamine ja soodustamine:** digivahendite kasutamine võib aidata vähendada mittetulundusühingute piiriülese tegevusega seotud halduskoormust ja tagada tõhusa halduskoostöö. Lisaks võib digivahendite kasutamine hõlbustada õigusnormide täitmise tagamist. Liikmesriigid peaksid täielikult ära kasutama digiülemineku pakutavaid võimalusi, et hõlbustada mittetulundusühingute jaoks nende ühinemisvabaduse ja liikuvuse õiguse kasutamist. Registreerimisprotsessi hõlbustamiseks, sealhulgas ümberkujundamise korral, peaksid liikmesriigid tagama, et registreerimistaotluse saab esitada veebis. Samuti tuleks kasutada digivahendeid selleks, et võimaluse korral lihtsustada ja kiirendada haldusmenetlusi ja -koostööd.
- IV. **Teabe läbipaistvus:** kõigil mittetulundusühingutel peaks olema juurdepääs, sealhulgas veebi kaudu, selgele ja kergesti arusaadavale teabele nende tingimuste ja menetluste kohta,

millega kehtestatakse piiriüleses tegevuses osaleva mittetulundusühingu asutamise, juhtimise, registreerimise, ümberkujundamise ja reguleerimise kord. Kõik haldusmenetlused peaksid olema selged ja liikmesriigid peaksid vajaduse korral pakkuma abiteenuseid. Euroopa piiriülese ühingu registreerimiseks vajalike standardsete veebipõhiste menetluste ja standardse teabe kasutamine on siseturu tõhusa toimimise jaoks väga oluline.

V. **Aktiivne osalemine:** mittetulundusühingutega tuleks nende tegevust mõjutavate õigusaktide, poliitikameetmete ja tavade kehtestamise, läbivaatamise ja rakendamise teemal läbipaistvalt konsulteerida, sealhulgas seoses kõnealuse direktiivi sätete ülevõtmise ja rakendamisega. Selleks tuleks pidada kodanikuühiskonnaga korrapäraselt ja läbipaistvat dialoogi.

VI. **Aruandlus, hindamine ja läbivaatamine:** liikmesriikide poolt artikli 31 kohaselt esitatud teabe põhjal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande kõnealuse direktiivi rakendamise ja kohaldamise kohta hiljemalt kolm aastat pärast direktiivi ülevõtmise tähtaega. Aruandes analüüsitakse kõnealuse direktiivi kohaselt vastu võetud normide mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele, eelkõige rohkem kui ühes liikmesriigis tegutsevatele mittetulundusühingutele. Aruandes käsitletakse ka meetmete piisavust ja proportsionaalsust ning nende mõju kolmandale sektorile. Kui komisjon peab seda vajalikuks, võib ta aruandele lisada ettepaneku kohandada direktiivi mittetulundusühinguid, tarbijakaitset ja siseturu nõuetekohast toimimist mõjutavate õiguslike, tehniliste ja majanduslike arengusuundumustega. Tuleks tagada, et nii riikliku kui ka Euroopa tasandi uued õigusnormid ei ole organisatsioonidele tarbetult koormavad ning on organisatsioonide suuruse ja tegevuse ulatusega proportsionaalsed. Seega ei tohiks uued õigusaktid kaasa tuua ebaproportsionaalseid nõudeid ega põhjendamatult piirata piiriülest rahastamist kooskõlas aluslepingutes sätestatud kapitali vaba liikumise reeglitega.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA SAI SISENDMATERJALI**

Esimees arvamuse koostajana kinnitab oma ainuvastutusel, et ei saanud mingit sisendmaterjali üksuselt või isikult, kes tuleks kodukorra I lisa artikli 8 kohaselt käesolevas lisas ära märkida.